

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ♦ TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 2005 йил 16 март, чоршанба • №21 (11.720) • Эркин нархда сотилади

Катта Европанинг кичик паҳлавони

● 19 март – Умумхалқ ҳашари куни

МАСЛАҲАТЛИ ТҮЙ ТАРҚАМАС

Баҳор – байрамлар фасли. Айни вақтда қайси туман ёки шаҳар, маҳалла ёки қишлоққа борманг, кўкламнинг кўркам айёми Наврўзи олам нафасини туясиз. Соф миллий қадриятларимиз даракчиси бўлган азалий шодиёнага мамлакатимизда ҳаммаша ўзгача руҳда, кўтаринки кайфиятда ҳозирлик кўрилади, байрам баҳона жойларда ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш каби хайрли юмушлар авж олади.

Ҳар йили Наврўз арафасида чор-атрофни саранжом-саришта, ҳудудларни обод қилиш мақсадида умумхалқ ҳашарини ўтказиш яхши анъанага айланди. Халқимизга хос удум бўлган жамоа ҳашаридан ҳеч ким четда қолмайди, савоб ишга ўз ҳиссамни қўшсам, дейди. Бунга ҳар ким виждонан, таъбир жоиз бўлса, қалб даъвати билан ёндашади.

Бу йил вилоятимизда баҳорги ободонлаштириш ва кўкламзорлаштириш ишларининг кўлами анча кенг. Жумладан, уюштирилаётган ҳашарларда 1 миллион 122 мингдан зиёд киши иштирок

этади. Кўкаламзорлаштирилиши режалаштирилган майдонлар эса 1163 гектар. Қарийб 800 километр узунликдаги ариқ-зовурларни тозалаш ишлари охирига бормоқда. Айниқса, мевали ҳамда манзарали дарахтларни кўпайтиришга зўр берилмоқда. Хусусан, 120565 та манзарали, 88 мингта мевали дарахт ниҳолларини ўтказиш кўзда тутилган. Ҳашар куни ташкил этилиши мўлжалланган гулзорларга салкам 100 мингта турли хил гул кўчатлари экилади. Халқимиз орасида «Маслаҳатли тўй тарқамас», деган гап бор. Табиийки, мамлакатимизда кенг нишонланадиган ҳар бир тўй тантанани, базму шодиёнага кенг жамоатчилик хоҳиш-иродаси, айниқса, кўпни кўрган нурунийлар маслаҳати, йўл-йўриғи билан ҳозирлик кўрилади. «Маҳалла» хайрия жамғармаси вилоят бўлими яқинлашаётган умумхалқ ҳашарини кўтаринки кайфиятда, уюшқоқлик билан ўтказиш, фараҳбахш кўклам байрамини бутун файзтаровати билан нишонлашга ҳозирликни кучайтириш мақсадида хайрия тадбирини уюштирди. Вилоятимизда турли

(Давоми 2-бетда).

● **Тадбир**

ОБОДЛИК КҮНГИЛДАН БОШЛАНАДИ

Бўка туманидаги 15-меҳрибонлик уйида «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан «Обод шаҳрим» мавзусида тадбир ўтказилди.

Ҳозирги кунда меҳрибонлик уйида ўзбек, рус, татар, немис, араб ва украин миллатларига мансуб 124 нафар ўғил-қиз тарбияланмоқда. Меҳрибонлик уйи биносини қайта таъмирдан чиқариш ҳамда тарбияланувчиларга керакли шароитларни яратиб бериш учун туман ҳокимлиги томонидан 240 млн. сўм маблағ ажратилди. Болалар ўқишдан бўш вақтларида таэквандо, рақс, юмшоқ ўйинчоқлар ясаш ҳамда тикувчилик билан шуғулланишаётир.

Тадбирда «Энг илғор», «Энг антиқа», «Энг шўх», «Энг иқтидорли», «Энг ишчан» ҳамда «Энг митти» гуруҳлар меҳрибонлик уйи ҳудудини тозалаб, кўчатлар экишди. Ташкилотчилар тарбияланувчиларга концерт дастури намойиш қилишди. Тадбирда фаол иштирок этганларга «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан совғалар улашилди.

Даврон АБДУЛЛАЕВ.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ

АРЧА КҮЧАТЛАРИ ЭКИЛДИ

Бўка тумани маданият саройида «Қамалот» болалар ташкилоти сардорлар кенгаши ҳамда «Янги авлод» болалар клуби биргаликда Бўка туман сардорларининг учрашувини ўтказишди.

Болаларни тозалликка, озодалликка, она табиатимизни мусофос асрашга, кўчаларни ободонлаштиришга жалб этишга асосий эътибор қаратилди. Сардорлар 5 та гуруҳга бўлиниб, маданият саройи ҳудудини тозалаб, 100 тупга яқин арча кўчатлари экишди. Абдулла РАХИМОВ.

ҲАШАР АВЖИДА

Тошкент вилояти туман ва шаҳарларида «Сиҳат-саломатлик йили» дастури асосида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари авж олиб ҳашарлар ўтказилмоқда.

Бекобод шаҳри маҳаллаларида ободонлаштириш ишларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шаҳардаги 20 та ширкатнинг ҳар бирига 150 тупдан манзарали ва мевали дарахт кўчатлари ажратиб берилди. Ҳозирги кунда жами 2000 дан ортик кўчат ўтказилди. Маҳаллалардаги дарахтлар оқлашиб, йўл бўйлари, майдонларга турли гул кўчатлари экилмоқда. Раҳим НОСИРОВ.

● **Биз ва бозор**

ЭНГ МАДАНИЯТЛИ ИСТЕЪМОЛЧИ

15 март — Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан Халқаро истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш куни деб эълон қилинган.

Кеча пойтахтдаги «Зарафшон» киноконцерт залида мазкур санага бағишлаб «Истеъмолчилар ҳуқуқлари ҳимоясини таъминлаш демократик жамиятнинг муҳим омилдир» деб номланган конференция бўлиб ўтди.

Ҳар бир фуқаро, жамиятда у қандай мавқега эга эканлигидан қатъи назар, кундалик эҳтиёжлари тақозосига кўра истеъмолчи ҳисобланади. Истеъмолчи эса энг сифатли маҳсулотлардан баҳраманд бўлишга, сифатли хизматлар-

дан фойдаланишга тўла ҳақлидир. Мамлакатимизда истеъмолчиларнинг ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши борасида мустақил қонунчилик асослари яратилган. «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида», «Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати ва хавфсизлиги тўғрисида», «Товар белгилари, хизмат кўрсатиш белгилари ва товарнинг келиб чиқиш жойи-манзили тўғрисида»ги қонунлар ва бошқа меъёрий ҳужжатлар шулар жумласидандир. Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28 ноябрда қабул қилинган «Истеъмолчилар

(Давоми 2-бетда).

(Давоми 2-бетда).

Аёл, Ойла, Жамият

Тошкент вилояти хотин-қизлар қўмитасининг ойлик саҳифаси №12

● Наврўз нафаси

ГЎЗАЛЛИК ТИМСОЛИ

Янгиланиш фасли — баҳорда ободонлаштириш ишлари кизиб кетади. Бизнинг жамомиз ҳам бу иш билан мунтазам шуғулланади. Корхонамиз худудининг янада чиройли бўлиши учун шанбаликлар ўтказамиз. Айни вақтда мавжуд дарахтларни оқлаш ва янги кўчатлар ўтказиш, гулларни кўпайтиришни давом эттираяпмиз. Ахир айтишади-ку, аёл бор жойда гўзаллик бор, деб.

Умуман, шаҳримиз бироз қийинроқ даврни бошдан кечираётган бўлса ҳам уни ободонлаштириш учун ҳаракат кенг кўламда давом этаётир.

Шаҳар хотин-қизлари, айниқса, халқ таълими, тиббиёт ва бошқа соҳаларда катта ютуқларга эришиб келишяпти. Корхонамиз оталигидаги Раиса Маринчук раҳбарлик қилаётган 21-мактаб жамоаси билан ҳамкорлигимиз доимий. Мактабга қурилиш материаллари билан ёрдам бериб турамыз, таъмирлашда ишчиларимиз қатнашишади. Наврўз олдида ҳам, албатта, сазоват ёрдами кўрсатилади.

Лилия ШАБАНОВА,
«Ангрен шаҳар босмаҳонаси»
масъулияти чекланган
жамиятининг бош муҳандиси.

● Ҳамкорлик

ЭЪТИБОР — МУҲИМ ОМИЛ

Қишлоқ аёлларини қўллаб-қувватлаш вилоят маркази бугунги кунда аёллар манфаатларини ҳимоя қилиш, улар фаолиятига оид муаммоларни ечишга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширмоқда.

Хусусан, Қибрай туманида фаолият юритаётган бир қатор фермер аёллар учун «Қишлоқ хўжалигида сабзавотчиликнинг истиқбол ва аҳволи» мавзuida семинар машғулоти ўтказилди. Марказ Исроилининг Ўзбекистондаги элчихонаси кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш «МАШАВ» консалтинг маркази билан ҳамкорликда бу ўқув машғулотларини ташкил этди. Қибрай, Зангиота ва Тошкент туманлари фермер хўжаликлари раҳбарлари, иссиқхоналарда сабзавот етиштириш билан шуғулланувчи тадбиркор аёллар иштирокида сабзавотлардан мўл ва сифатли ҳосил етиштиришда чет эл технологиясини жорий этиш масалалари хусусида семинар ўтказилди.

«Тошкент вилоятида чорвачиликнинг аҳволи, истиқбол ва ривож-

ЯНГИЙЎЛ ШИРИНЛИКЛАРИ — БАЙРАМГА

Ҳеч бир байрам, тўй-маърака ширинликларсиз ўтмайди. Бунга яхши билган Янгийўлдаги «Лаззат» қандолатчилик акциядорлик жамияти меҳнатчилари халқимиз дастурхонига хилма-хил ширинликлар етказиб бериш учун тинмай изланишаётир. Наврўз байрами арафасида улар иш суръатини яна ҳам оширишмоқда, маҳсулот турлари кўпайтирилмоқда.

СУРАТЛАРДА: ўнгда — попуққанд ишлаб чиқариш шохобчаси ишчиси Малика Заминова; чапда — қандолатчи Муножот Раҳимова иш устида.

Даврон АХМАД олган суратлар.

● Газетхон мактуби

ИЗЛАНИШ МУВАФФАҚИЯТ КЕЛТИРМОҚДА

Халқ таълимини ривожлантириш дастурларининг ишлаб чиқилиши ва амалга оширилишида, мактабларда таълим-тарбия савиясини кўтаришда хотин-қиз ўқитувчилар гайрат-ташаббуси тобора муҳим ўрин тутмоқда. Бизнинг 1700дан ортиқ ўқувчи билим олаётган мактабимиз педагогик жамоаси ҳам баркамол, навқирон авлодни тарбиялаш масалаларига ижодий ёндашиб, халқ таълими соҳасидаги ислохотлар муваффақиятли амалга оширилишига ўз хиссасини қўшмоқда.

Асосий эътибор пухта билимли, чинакам ватанпарвар, ижтимоий-сиёсий ҳаётда фаол ёшларни тарбиялашга қаратилмоқда. Бу борада юздан ортиқ ўқитувчини бирлаштирган жамоамиз тинмай изланаётир. Ўзбекистон Республикаси халқ ўқитувчиси Қосимжон Ёқубов ва халқ маорифи аълочиси Абдуманнон Мажинов сингари устозлар тажрибасини синчиклаб ўрганаётган ўқитувчиларимиз дарс жараёнларини самарали ташкил

этишга эришмоқдалар. Ўқувчиларга пухта билим беришда йилнинг энг яхши ўқитувчиси танловида иштирок этган Дилором Усмонова, шунингдек, Тамарахон Сувонова, Мавжудахон Танибердиева, Нина Чкалова сингари ташаббускор ўқитувчиларимиз, айниқса, юксак натижаларга эришмоқдалар.

Хотин-қиз педагогларимиз ўқитишни фан кабинетлари ёрдамида, компьютер техникасидан фойдаланган ҳолда

ташкил этишга алоҳида эътибор қаратишаётир. Улар замонавий педагогик технологияларни тобора чуқур ўзлаштириб, таълим-тарбия соҳасида янги-янги муваффақиятларга эришишаётир.

Мактабимизда Темурийлар тарихи музейи ташкил этилганлиги ҳам ўғил-қизларимизни юртимизнинг бой маданий ўтмиши, Ватанимиз бугунги мустақил тараққиёт йўлида эришаётган ютуқлар билан мунтазам таништириб бориш имконини яратаётир. Кўпгина фанларни бевосита шу музейнинг ўзида ўтказиш яхши самара бермоқда.

Назира ОҚНАЗАРОВА,
Бекобод туманидаги
11-ўрта мактабнинг бошланғич
таълим ўқитувчиси.

● 2005 йил – Сихат-саломатлик йили

Соғлигимиз тўғрисида ўйламай қўйдик. Осмонўпар бинолару қишлоқдаги турнақатор уйларда яшаб, сахарда оддийгина бадантарбия қилишга бўйнимиз ёр бержармайди, эринчоқмиз. Кўчада, йўқса ҳовлимизда ҳам беш-олти дақиқа югуришга тоқатимиз чидамайди. Юмшоқ пар ёстиқ, ширингина уйқуни тарк этиб, тонгининг мусаффо ҳавосига чиқиб, машқ бажарамиз десак, елкамизнинг томири тортишади.

Яқинда Оққўрғонда бўлганимда шифокорлар даврасида шу хусусда баҳс-мунозара кечди. Утган йили ўн минг нафарга яқин одам шифохонада даволанибди.

Бир йилда туман бўйича 1832 чақалоқнинг дунёга келгани яхши. Лекин норасидаларнинг 28 нафарига бу ёруғ оламни кўриш nasib этмади. Нега?! Аёлларимиз, туғруқ ёшидаги оналарнинг саломатликлари қалай? Бардам-бақувватларми? Соғлигимиз тўғрисида нега ўйламай қўйдик? Қачонки хасталикка чалинсақ, касалхонага югурамиз, дори-дармон ахтаришга тушамиз. Соғлигимизни мустаҳкамлаш тўғрисида нега олдиндан бош қотирмаяпмиз?

Шифокорлар даврасида эканлигимиздан фойдаланиб, ушбу саволларга айрим мутахассислардан жавоб олдик.

ОНАЛАР САЛОМАТ – ФАРЗАНД БАРКАМОЛ

Раҳматилла НОРБЎТАЕВ,
шифокор.

— Бугунги кунда биз шифокорлар учун инсон саломатлигини сақлашдан

«ЭРИНЧОҚ БЎЛМАНГ»

Сабоҳат УМБЕТОВА,
акушер-гинеколог,
олий тоифадаги
шифокор.

— Эътибор беринг-а, биз — аёлларнинг соғлигимиз тўғрисида ҳам давлатимиз раҳбари, юртбошимиз қайғураяптилар. Халқнинг саломатлигини ўйлаб, соғлиқни сақлаш тизимига шунча эътибор қаратаяптилар. Демакки, шифокорлар зиммасига ҳам жуда катта масъулият юкланмоқда.

Тўғри, касални яшириб нима қиламиз. Мен бу ўринда аёлларимиздаги хасталикни эмас, уларнинг турмуш тарзи, яшаш ша-

ЭЛ СОҒ – МАМЛАКАТ БОЙ

роити, экология, атроф-муҳит, оиладаги ижтимоий аҳволи, моддий-маънавий ҳолатни назарда тутмоқдам. Туғруқ ёшидаги оналар асосан қишлоқларда яшайдилар. Аёлларимизнинг камқонлиги, қон босими мени кўп ташвишга солади. Турли хасталикларни орттириб олишга эса, кўпинча ўзлари сабабчи. Бир неча йиллаб тиббий кўриқдан ўтмасдан юрганлар ҳам бор. Шифокорга кўринишга эринадилар. Оқибатда яра «газак» олиб кетади.

Она соғ, тетик, бақувват бўлгандагина бола соғлом туғилади. Бунинг учун, энг аввало, аёл ўзини парваришлаб юриши зарур. Эракнинг ўз жуфти ҳалолига меҳрибонларча муносабати, уни зарур витаминли озуқалар билан таъминлаши ҳам алоҳида аҳамият касб этади. Гоҳида турмушдаги етишмовчилик, молиявий ночорлик она ва бола саломатлигига салбий таъсир кўрсатмоқда. Лекин шундай

бўлсада, қишлоқ шароитида ҳар қандай вазиятда ҳам доривор сабзавот, полиз, узум ва бошқа резавор маҳсулотларни томорқада етиштиришни йўлга қўйиш

Гоҳида турмушдаги етишмовчилик, молиявий ночорлик она ва бола саломатлигига салбий таъсир кўрсатмоқда.

мумкин. Товуқ боқиб, тухум ейишга, мол ушлаб сут, қаймоқ, қатиқ истеъмол қилишга ихлос, ҳафсала бўлса бас.

Қишлоғимизнинг айрим эринчоқ, бепарво аёлларини қачон жисмоний тарбия билан машғул бўлишга ўргата оламиз? Бадантарбия, югуриш, турли машқларни хонадонимизда бажариш уят эмас, аксинча, саломатлигимизни мустаҳкамлашнинг бош омили-ку? Шуларни ўйлайману, эринчоқ бўлманг, аёллар, дегим келаверади.

устуворроқ вазифа йўқ, албатта. Тўғрисида айтганда, фаолиятимизни «минглаб беморлар даволаниб кетишди» деган рақамлар билан сарҳисоб қилиш, биз учун ҳам оғир. Барчамизнинг ягона мақсадимиз профилактик ишларни юқори поғонага кўтариб, касалликларнинг олдини олишдан иборат.

Сўнгги йилларда соғлиқни сақлаш муассасаларида тиббиёт фанининг илғор тажрибалари кенг қўлланилмоқда. Мураккаб касалликларни даволашга ҳам қўл уриляпти.

Айни вақтда туманимизда 13 бўлимдан иборат 295 ўринли марказий шифохона, поликлиникалар, «тез ёрдам» бўлими, 10 та қишлоқ врачлик пункти, 20 та фельдшер-акушерлик пункти, дорихона ва бошқа тиббий хизмат кўрсатиш тармоқлари фаолият кўрсатмоқда. 157 шифо-

кор, 949 ўрта малакали тиббиёт ходими халқимиз саломатлигини сақлашга сафарбар этилган.

«Сихат-саломатлик йили»да кенг кўламдаги ишлар олдимизда турибди. 13 миллион сўмга Японияда ишлаб чиқарилган аниқ ташхис қўядиган тиббиёт асбоби келтирдик. Бўлимларимизга 21 миллион сўмлик турли жиҳозлар олиб келиш арафасида миз. Юқумли касалликлар шифохонаси, туғруқ-

Барчамизнинг ягона мақсадимиз профилактик ишларни юқори поғонага кўтариб, касалликларнинг олдини олишдан иборат.

хонани қайта таъмирлаш учун 125 миллион сўм маблағ ажратилмоқда. Буларнинг барчаси она ва бола соғлиғи, меҳнатқашлар бахт-саодати, юртимиз келажаги, равнақи йўлида қилинаётган гамхўрликларнинг ёрқин ифодасидир.

Кун тартибимизда турган бирдан-бир асосий вазифа туғруқ ёшидаги аёлларимизни соғломлаштиришдир. Буни ҳамшира ҳам, шифокор ҳам яхши англамоқда. Бу йил аҳолининг барча қатлами орасида тиббий кўриқни юқори савияда, хушёрлик билан ўтказишга тайёргарлик кўра-япмиз. Негаки, оналари соғ юртда бақувват, жисмонан етук, маънавий баркамол фарзандлар вояга етади.

аъзоларимиз саломатликларини мустаҳкамлашга сарфлайлик. Ундан кейин ортганини орзу-ҳавас, тўй-томошага сарфласак ярашади.

Дарҳақиқат, оналик ва болаликни муҳофаза қилишдаги бу ижобий ишлар келажагимизни ўйлаб, дадил қўйилаётган ишончли қадамлардир. Зеро, тиббиёт ходимлари меҳнати ортида инсон тақдирини ётади. Пок ният ила қасамёдга содиқлик билан хизматга бел боғлаган оқ халатли шифокорлар буни зинҳор унутмасликлари лозим.

Турсунали УСМОНОВ, «Тошкент ҳақиқати» муҳбири.

ТОПГАНИМИЗНИ КЎККА СОВУРМАЙЛИК

Адҳам АБДУЛЛАЕВ,

туман юқумли касалликлар шифохонаси шифокори.

— Санитария-гигиена қоидаларига, тозалikka риоя қилиб юрган инсонлар хасталикка чалинмайди. Юқумли касаллик ифлос юрган, озодлик ва покликка риоя қилмаганларга юқаверади. Утган йили бизда 1763 бемор даволаниб, шифо топиб, оиласи даврасига, меҳнат қучоғига қайтди. Баъзан «сарик»қа чалиниб, унинг дастлабки аломатлари сезилсада, «иш» билан банд бўлиб, соғлигига путур етказиб қўйганларга дуч келамиз. Гоҳида уларнинг ҳаётини сақлаб қолишга улгуролмай-миз ҳам. Вақт ўтган бўлади.

Саломатлик — бу бебаҳо бойлик. Афсуски, ўзимиз, оила аъзоларимиз соғ-саломат юриши учун ўзимиз қайғурмаяпмиз. Шундай оилалар

Ишлаб топаётган маблағларимизни, энг аввало, оила аъзоларимиз саломатликларини мустаҳкамлашга сарфлайлик.

бор: дурустроқ еб-ичмай, йиллаб, ўн йиллаб йиғганини бир кунда кўкка совуриб юборади, дабдабали тўйларга миллионлаб сарфлайди. Ле-

кин санаторийларда дам олиш хаёлига келмайди. Қозони қайнамай қолиб, фарзандлари нон-чой билан кун ўтказса ҳам парвойи палак.

Биринчи галда соғлигимизни, болаларимиз келажагини, ҳаётда соғ-омон, яхши яшашимизни ўйлашимиз зарур. Она ва бола соғлиғи — келажагимиз учун мустаҳкам пойдевор. Миллионлаб харажатлар эвазига тўй-томоша уюштирамиз-у, фарзандларимизга олма, анор, шарбатли ичимликлар олиб бериш ҳақида ўйламаймиз.

Ишлаб топаётган маблағларимизни, энг аввало, оила

